

NOTAT: Hovedelementer i finansloven for 2018

4. januar 2018

Der er indgået forlig om finansloven for 2018 mellem regeringen og Dansk Folkeparti, og loven er vedtaget i Folketinget den 22. december 2017. I notatet beskrives de forhold, som har særlig relevans for kommunerne, herunder økonomisk betydning i 2018. Endvidere beskrives forhold vedr. satspuljeforliget af 20. november 2017.

Overordnet kan det siges, at hvis ikke andet er anført i finansloven, tildeles Roskilde Kommune en andel af de kommunale midler på ca. 1,4 pct. svarende til kommunens andel af det samlede bloktilskud i overensstemmelse med Det Udvidede Totalbalance princip (DUT). De væsentligste punkter er beskrevet under følgende overskrifter:

- Bedre Sundhed
- Styrket ældrepleje
- Øget tilskud til frie grundskoler
- Kystbeskyttelse og klimatilpasning
- Vikingeskibsmuseet
- Øvrige områder
- Satspuljen

Bedre Sundhed

Der gennemføres en række initiativer med henblik på at styrke sundhedsvæsenet med ca. 2 mia. kr. i perioden 2018 – 2021 – ca. 500 mio. kr. årligt.

Det drejer sig blandt andet om finansiering af et kommende udspil om det nære og sammenhængende sundhedsvæsen og sikre en mere sammenhængende behandling og pleje af ældre mennesker og mennesker med kroniske sygdomme. Til det sundhedspolitiske udspil afsættes 216 mio. kr. i 2018, 212 mio. kr. i 2019, 210 mio. kr. i 2020 og 207 mio. kr. årligt fra 2021 og frem. Fordelingen mellem regioner og kommuner fremgår ikke af finansloven.

Der indføres frit valg på genoptræning til borgere, der udskrives fra sygehus med genoptræningsplan. Borgerne skal kunne vælge privat leverandør, hvis kommunen ikke kan begynde genoptræning inden for syv dage efter udskrivelse. Der afsættes 61 mio. kr. i 2018 og 50 mio. kr. årligt fra 2019 og frem. Midlerne skal bl.a. dække udgifter til afvikling af den aktuelle ventetidspukkel samt at sikre den nødvendige kapacitetsudvidelse i kommunerne. Hvis der fordeles med bloktilskudsnøglen beløber det sig i Roskilde Kommune til ca. 0,85 mio. kr. i 2018 og 0,7 mio. kr. derefter.

Der udarbejdes en strategi for digital sundhed 2018 – 2022 med henblik på at forenkle arbejdsgange og sikre nemmere adgang til relevante data samt sikre vidensdeling mellem behandlingsansvarlige i borgernes forløb. Samtidigt øges cyber- og informationssikkerhed på sundhedsområdet. Der afsættes 34 mio. kr. årligt fra 2018 og frem. Fordelingen mellem kommuner og regioner fremgår ikke af finansloven.

Der indføres strammere krav til fremmedsprogtolkning i sundhedsvæsenet. Det har i første omgang primært relevans for regionerne, men det fremgår af finansloven, at det eventuelt vil blive spredt til andre velfærdsområder. Konkret vil der blive foretaget en undersøgelse af mulighederne for at indføre brugerbetaling for fremmedsprogtolkning på andre velfærdsområder, ligesom mulighederne for at udbrede ordninger på sundhedsområdet med at certificere tolke vil blive overvejet udbredt til andre områder i den offentlige sektor.

Finansloven indeholder endvidere støtte til en række konkrete projekter, der primært vedrører det regionale sundhedsområde, og der er en sundhedspulje på 100 mio. kr. årligt i perioden 2018 – 2021 til højt prioriterede indsatser. Puljen udmøntes til sundhedsinitiativer i løbet af 2018.

Styrket ældrepleje

Der gennemføres en række initiativer for i alt ca. 2,7 mia. kr., idet de kommunale puljer til ældre øges med 665 mio. kr. i 2018 og 675 mio. kr. årligt i 2019 – 2021 fordelt med 500 mio. kr. årligt til bedre bemanding i hjemmeplejen og på plejehjem, plejecentre og friplejehjem, 10 mio. kr. i 2018 og 20 mio. kr. årligt i 2019 – 2021 til nedbringelse af sygefravær i ældreplejen, 60 mio. kr. årligt til aflastning af pårørende, der passer person med nedsat funktionsevne, 60 mio. kr. årligt til at sikre ældre en værdig død samt 25 mio. kr. årligt til ny forsøgsordning med frit valg på ældreområdet.

De 500 millioner kroner til bedre bemanding fordeles efter "objektiv fordelingsnøgle for udgiftsbehovet på ældreområdet". Hvis der anvendes samme objektive fordelingsnøgle som til fordelingen af værdighedsmilliarden beløber det sig til ca. 7,35 mio. kr. i Roskilde Kommune.

Partierne bag finansloven ønsker, at kommunerne i videst muligt omfang bruger pengene til at opjustere arbejdstiden for deltidsansatte, som ønsker det. Kommunerne skal derfor udarbejde en redegørelse for "den lokale indsats for at sænke sygefraværet og øge den gennemsnitlige arbejdstid for medarbejderne på ældreområdet." Redegørelsen skal sendes ind til Sundheds- og Ældreministeriet, sammen med en redegørelse for den planlagte anvendelse af 2018-midlerne. For 2019 skal redegørelsen indgå i den samlede redegørelse for anvendelsen af værdighedsmilliarden, som sammen med klippekort samt bedre mad fortsætter fra tidligere års finanslovsaftaler. For 2020 og 2021 indsendes der selvstændige redegørelser, og for hvert af årene 2018 - 2021 skal der indsendes revisorpåtegnede regnskaber for anvendelsen af midlerne. Fra 2022 bliver midlerne udmøntet og fordelt gennem det generelle bloktilskud.

Forligspartierne understreger i aftalen, at anvendelsen af både værdighedsmilliarden og den nye pulje til flere ansatte vil indgå i den endelige status for værdighedsmilliarden, som Dansk Folkeparti og regeringen har aftalt skal finde sted i foråret 2019.

Der er ikke i aftalen nærmere detaljer for, hvordan puljerne til nedbringelse af sygefravær, aflastning af pårørende, værdig død og forsøgsordning med frie valg skal fordeles og administreres.

Øget tilskud til frie grundskoler

Der afsættes 71 mio. kr. i 2018 til at forhøje tilskuddet til frie grundskoler fra 75 % til 76 % af udgiften pr. elev i folkeskolen. Det er tredje år i træk procenten er hævet. Øgningen er denne gang øremærket elever med særlige behov. Ændringen er udgiftsneutral for kommunerne.

Kystbeskyttelse og klimatilpasning

Der afsættes 9 mio. kr. i 2018, 9 mio. kr. i 2019, 6 mio. kr. i 2020 og 4 mio. kr. i 2021 til at understøtte kommuner og grundejers etablering af forebyggende kystbeskyttelse samt sikre, at nye ansøgninger og klagesager om etablering af kystbeskyttelse håndteres hurtigt og effektivt.

Vikingskibsmuseet

Der er afsat 5 mio. kr. årligt i 2018 og 2019 til at undersøge mulighederne for at sikre vikingskibene, og det er aftalt at regeringen og Dansk Folkeparti drøfter bevarelsen af skibene, når sagen om affredning er afgjort. Slots- og Kulturstyrelsen har siden besluttet sig for at afvise ansøgningen om at ophæve fredningen af Vikingskibshallen, og museet har tilkendegivet, den vil anke beslutningen til kulturministeren.

Øvrige områder

Finansloven indeholder herudover en række initiativer ift. udlændinge, tryghed og sikkerhed, infrastruktur og et bedre skattevæsen, ligesom der afsættes midler til en række allerede aftalte tiltag, såsom trepartsaftalen om styrket og mere fleksibel voksen-, efter- og videreuddannelse samt styrkelse af erhvervsuddannelserne.

Satspuljen

20. november 2017 indgik regeringen, Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Alternativet, Det Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti aftale om satspuljen for 2018.

Med aftalen afsættes midler til projekter og initiativer inden for social-, sundheds-, ældre-, beskæftigelses- samt udlændinge- og integrationsområdet. Aftalen indeholder en række initiativer af relevans for kommunerne. Udmøntning sker efter ansøgning, med mindre andet er aftalt.

Et udvalg af initiativerne er beskrevet nedenfor.

På det sociale område afsættes 1.108 mio. kr. i alt i 2018 – 2021, herunder:

- 154 mio. kr. til bekæmpelse af hjemløshed. Der udarbejdes en handlingsplan bl.a. med fokus på at sikre at færre unge går under den sociale radar og ender i hjemløshed og at flere hjemløse opnår en lettere vej ud af hjemløshed.
- 74 mio. kr. til mere kvalitet i plejefamilier, herunder skærpede krav til kommunerne (indgår i DUT-forhandlingerne)
- 97 mio. kr. til strategi for et stærkere civilsamfund, herunder en ansøgningspulje til samarbejder mellem kommuner, frivillige foreninger og frivilligcentre med to ansøgningsrunder, en i 2018 og en i 2020
- 44 mio. kr. målrettet børn og unge med handicap, hvor der bl.a. er midler til at en række kommuner kan høste erfaringer med én koordinerende sagsbehandler på børnehandicapområdet
- 53 mio. kr. til styrkelse af kvaliteten i sagsbehandlingen på handicapområdet, herunder en udvidelse og permanentgørelse af Task force ordning (indgår i DUT-forhandlingerne)
- 230 mio. kr. til udvidet varslingsordning som led i revision af servicelovens voksenbestemmelser, som skal sikre, at borgere, der klager til Ankestyrelsen over kommunens afgørelse om omfanget af fx BPA-ordning ikke skal opsiges sine hjælpere, mens klagesagsbehandlingen pågår (indgår i DUT-forhandlingerne)
- 45 mio. kr. til socialt frikort, som giver udsatte borgere langt fra arbejdsmarkedet mulighed for at tjene op til 20.000 kr. skattefrit årligt ved at arbejde for virksomheder (indgår i DUT-forhandlingerne)
- 50 mio. kr. i 2018 til den sociale investeringsfond, som bl.a. skal bidrage til at udvikle og udbrede tidlige og helhedsorienterede indsatser i samspil mellem den offentlige, private og frivillige sektor.

På sundhedsområdet udmøntes 497 mio. kr. i alt i perioden 2018 – 2021 til en styrket indsats for mennesker med psykiske lidelser og en styrket indsats for mennesker med kroniske lidelser, herunder forebyggelse af vold på botilbud med 18 mio. kr. årligt.

På ældreområdet udmøntes 327 mio. kr. i alt i perioden 2018 – 2021 til værdighed og omsorg for de svageste ældre, herunder et videnscenter og rejsehold for værdig ældrepleje, et styrket tilsyn, og en styrket rehabiliteringsindsats.

På beskæftigelsesområdet udmøntes 951 mio. kr. i alt i perioden 2018 – 2021. Det omfatter bl.a. 227 mio. kr. til særlige indsatser for unge i uddannelsessystemet, 45 mio. kr. til udbredelse af virksomheders sociale ansvar samt 87 mio. kr. til en indsats med kommunal medfinansiering, der skal hjælpe de meste syge og udsatte kontanthjælpsmodtagere samt borgere på ressourceforløb.

På udlændinge- og integrationsområdet udmøntes 250 mio. kr. i alt i perioden 2018 – 2021. Det omfatter 78 mio. kr. til en beskæftigelsesrettet integrationsindsats, 52 mio. kr. til øvrige indsatser på integrationsområdet og 115 mio. kr. til en styrket indsats til tidlig forebyggelse af bandekriminalitet.